

MAKTABGACHA TA'LIM PEDAGOGLARNING KREATIV
KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISH

Saipova Barno Jamalidinovna

Xalqaro nordik universiteti

Pedagogika va psixologiya yo'nalishi 2-bosqich magistranti

Annotatsiya. *Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim pedagoglarining kreativ kompetentligini takomillashtirish masalasi tahlil qilinadi. Pedagogik innovatsiyalar, zamonaviy o'qitish metodlari va kreativ tafakkurni rivojlantirish yo'nalishlari yoritiladi. Shuningdek, kreativ kompetentlik tushunchasi, uni rivojlantirish omillari, metodik yondashuvlar va zamonaviy ta'lim jarayoniga integratsiya qilishning muhim jihatlari muhokama qilinadi. Maktabgacha ta'lim tizimida kreativ kompetentlikni oshirishning nazariy va amaliy yo'nalishlari ham ko'rib chiqiladi.*

Kalit so'zlar: *maktabgacha ta'lim, pedagogika, kreativ kompetentlik, innovatsion metodlar, kreativ tafakkur, pedagogik mahorat, metodik yondashuvlar, ta'lim sifati, bolalar rivojlanishi, interaktiv ta'lim, muammoli ta'lim, pedagogik innovatsiya, reflektiv pedagogika*

Maktabgacha ta'lim bosqichi bolalar rivojlanishining muhim bosqichi bo'lib, ularning shaxsiy, ijtimoiy va intellektual rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy ta'lim jarayonida pedagoglarning kreativ kompetentligini rivojlantirish masalasi dolzarb hisoblanadi. Chunki kreativ tafakkur bolalar ta'limida innovatsion yondashuvlarni joriy etish, pedagogik jarayonni qiziqarli va samarali tashkil qilish hamda bolalarning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ishlovchi pedagoglarning kreativ kompetentligini oshirish zamonaviy jamiyatning talabi bo'lib, bu jarayon nafaqat pedagogik uslublarni o'zgartirish, balki pedagoglarning shaxsiy rivojlanishi va o'z ustida ishlashi bilan ham bog'liqdir.

Kreativ kompetentlik deganda pedagogning ijodiy fikrlash qobiliyati, yangilik yaratish salohiyati, o'qitish jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy qilish qobiliyati tushuniladi. Bunday kompetentlik pedagoglarga an'anaviy ta'lim yondashuvlaridan voz kechib, bolalarning qiziqishlari va ehtiyojlariga mos keladigan o'qitish uslublarini ishlab chiqish imkonini beradi. Pedagoglarning kreativ kompetentligini shakllantirish jarayoni uzluksiz bo'lib, u kasbiy rivojlanish, metodik o'qishlar, psixologik tayyorgarlik va interaktiv treninglarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy ta'lim tizimida kreativ kompetentligini rivojlantirishga yordam beruvchi bir necha asosiy yondashuvlar mavjud.

Birinchidan, pedagoglarning kreativ fikrlash qobiliyatini rivojlantirish uchun muammoli ta'lim metodikasini qo'llash juda muhimdir. Muammoli ta'lim pedagogga dars jarayonida bolalar bilan birgalikda muayyan masalalarni muhokama qilish, muammolarni mustaqil hal qilish va yangi g'oyalar yaratish imkoniyatini beradi. Bunday

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

yondashuv bolalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirib, ularga muammolarni tahlil qilish va ularning yechimlarini topishda mustaqil harakat qilishga yordam beradi. Pedagog bu jarayonda faqat yo'naltiruvchi va rag'batlantiruvchi rolni bajaradi.

Ikkinchidan, interaktiv ta'lim usullari orqali pedagogning kreativ kompetentligini rivojlantirish mumkin. Bu usullar orasida guruhli mashg'ulotlar, rolli o'yinlar, loyiha metodikasi, aqliy hujum, kollaborativ o'qitish kabi texnologiyalar muhim o'rin tutadi. Masalan, rolli o'yinlar orqali bolalar hayotiy vaziyatlarni model qilish, turli qiyinchiliklarni bartaraf etish va yangi ijtimoiy ko'nikmalarga ega bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Loyiha metodikasi esa bolalar va pedagoglar tomonidan mustaqil tadqiqot ishlarini tashkil etish, turli muammolar ustida ishlash va ijodiy g'oyalar yaratish imkoniyatini beradi.

Uchinchidan, kreativ kompetentlikni oshirish uchun pedagoglarning reflektiv faoliyati ham muhim ahamiyat kasb etadi. Refleksiya – bu o'z ish faoliyatini tahlil qilish, o'zining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, shuningdek, o'qitish jarayonini yanada samarali qilish uchun o'zgarishlar kiritish jarayonidir. Maktabgacha ta'lim pedagoglari doimiy ravishda o'z faoliyatini tahlil qilib borishlari, yangi pedagogik texnologiyalarni sinab ko'rishlari va o'z tajribalarini boyitishlari kerak.

To'rtinchidan, pedagoglarning kreativ kompetentligini oshirishda pedagogik innovatsiyalar muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish, masalan, interaktiv ta'lim dasturlari, multimediya vositalari, virtual ta'lim platformalaridan foydalanish orqali o'qitish jarayoni yanada samarali va qiziqarli bo'lishi mumkin. Ayniqsa, interfaol doskalar, raqamli o'yinlar va vizual materiallar orqali bolalar uchun o'qitish jarayoni yanada tushunarli bo'ladi.

Beshinchidan, pedagoglarning kreativ kompetentligini oshirishda uzluksiz kasbiy rivojlanish ham muhim omildir. Pedagoglar muntazam ravishda seminarlarda, treninglarda, kurslarda ishtirok etishlari, o'z sohalariga oid ilmiy maqolalarni o'qishlari va boshqa tajribali mutaxassislar bilan fikr almashishlari kerak. Uzluksiz kasbiy rivojlanish nafaqat yangi bilimlar va ko'nikmalarni o'zlashtirish, balki o'z faoliyatida yangilik yaratish imkoniyatini ham beradi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim pedagoglarining kreativ kompetentligini oshirish ta'lim sifati va bolalarning rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi. Buning uchun pedagoglar o'z ustida ishlashlari, yangi pedagogik yondashuvlarni o'zlashtirishlari, innovatsion metodlarni qo'llashlari, muammoli va interaktiv ta'lim usullaridan samarali foydalanishlari lozim. Refleksiya, pedagogik innovatsiyalar, zamonaviy texnologiyalar va kasbiy rivojlanish orqali pedagoglarning kreativ kompetentligini oshirish mumkin. Bunday yondashuvlar nafaqat pedagoglar uchun, balki bolalar va butun ta'lim tizimi uchun ham foydalidir. Shuning uchun, maktabgacha ta'lim tizimida kreativ kompetentlikni rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlarni keng joriy etish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Axmedova, D. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi: nazariya va amaliyot. Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
2. Yo'ldoshev, O. Ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash. Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
3. Karimova, N. Maktabgacha ta'lim tizimida interaktiv usullar va kreativ pedagogika. Toshkent: Ilm-Ziyo, 2020.
4. Tursunova, S. Pedagogik kompetentlik va zamonaviy yondashuvlar. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti, 2018.
5. Saidov, H. Maktabgacha ta'limda bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish. Toshkent: Sharq, 2017.

